

УДК 378.147.091.3:373.3.011.3-051]:81'344

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ПРИ ВИВЧЕННІ РОЗДІЛУ «ФОНЕТИКА» ЗАСОБАМИ МНЕМОТЕХНІКИ

Любов Пашко

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри теорії і практики початкової освіти
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,
м. Слов'янськ, Україна
ORCID ID 0000-0003-0157-9950
pashkolv35@gmail.com

Анотація. Стаття присвячена питанням мотивації навчально-пізнавальної діяльності майбутніх учителів початкових класів при вивченні розділу «Фонетика» засобами мнемотехніки. У статті проаналізовано сучасний стан і розвиток педагогічних досліджень з проблеми формування мотивації навчально-пізнавальної діяльності; уточнено суть понять «мотивація» та «мотивація навчання». Доведено, що мотивація є фактором підвищення навчальної успішності, є обов'язковим компонентом будь-якої діяльності, зокрема й навчальної. Від спрямованості та рівня сформованості навчальної мотивації залежить успішність навчальної діяльності майбутніх учителів початкових класів.

Проблемою сучасної методики викладання української мови є пошук шляхів, які б за короткий час допомогли активізувати діяльність майбутніх учителів початкових класів по опануванню мовним матеріалом, по формуванню та вдосконаленню мовних навичок. Використання мнемотехнічних прийомів та методів є актуальним з точки зору пізнавальної діяльності та покращення результативності навчання. Їх перевага у свідомому засвоєнні виучуваного матеріалу, у зростанні мотивації навчання та отриманні знань. На основі аналізу методичної літератури та власного практичного досвіду сформульовано рекомендації щодо впровадження практичних емоційних прийомів, які доцільно використовувати в процесі викладання сучасної української мови для інтенсивної пізнавальної діяльності, подаються конкретні мнемічні прийоми та завдання з фонетики.

Ключові слова: мотив; мотивація; навчальна діяльність; мнемотехніка; освітня мнемотехніка; фонетика; мнемічні прийоми; новітні технології; мнемонічні малюнки.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Пізнавальна діяльність є важливою в житті людини, особливо, молоді, яка починає будувати власне майбутнє. Згідно з професійним стандартом «Учитель початкових класів загальної середньої освіти» педагогічні заклади вищої освіти повинні готувати фахівців відповідно запитам Нової української школи. Для здобувачів вищої освіти, які бачать себе вчителями початкових класів, має значення головний вияв мотиву навчальної діяльності – навчально-пізнавальний інтерес, від якого залежить ефективність навчання, якість опанування професійними компетентностями. Мотивація навчальної діяльності студентів набуває актуальності, оскільки безпосередньо пов'язана з якісними параметрами, які

формується за умови наявності пізнавальної потреби та мотивації, зокрема мотиву самовдосконалення, самореалізації та самовираження. На сучасному етапі розвитку освіти велика увага приділяється інноваційним технологіям, що сприяють розвитку особистості слухача і роблять процес навчання цікавим і ефективним. Використання мнемотехнічних прийомів та методів є актуальним з точки зору пізнавальної діяльності та покращення результативності навчання. Їх перевага у свідомому засвоєнні виучуваного матеріалу, у зростанні мотивації навчання та отриманні знань.

Проблемою сучасної методики викладання української мови є пошук шляхів, які б за короткий час допомогли активізувати діяльність майбутніх учителів початкових класів по опануванню мовним матеріалом, по формуванню та вдосконаленню мовних навичок.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемність мотивації порушує складність і неоднозначність розуміння її сутності, структури, вивчення методів (Б. Ананьєв, В. Асєєв, С. Рубінштейн). У працях вітчизняних і зарубіжних учених висвітлено проблеми, пов'язані з формування позитивної мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти: умови формування позитивної мотивації до навчання (С. Занюк, В. Полянська, А. Леонтєва, Л. Бажович, Є. Ільїна та ін.), початкова мотивація (В. Лещинський та С. Кульневич), орієнтування в діяльності (П. Гальперін), проблеми мотивації до навчання студентів (А. Алексюк, І. Зайцева, Н. Кузьміна). В. Леонтєв у результаті своїх досліджень констатує існування двох типів мотивації – первинної та вторинної, вважаючи при цьому, що первинна мотивація виявляється у формі потреби, інстинкту, а вторинна – у формі мотиву (Арістова, 2015, с. 13)

Привертають увагу й питання з досвіду формування мотивації при вивченні іноземної мови у студентів вищих нелінгвістичних навчальних закладів (Н. Арістова), ефективні способи підтримки мотивації при вивченні іноземної мови (Г. Летіна та Н. Худякова). Дослідники називають основні критерії формування мотивації вивчення іноземної мови: 1) наявність пізнавальних мотивів; 2) цілі при вивченні іноземної мови; 3) емоції, які викликає процес навчання; 4) вміння вчитися; 5) вміння застосовувати отримані знання на практиці (Летіна, 2012)

Педагогічним досвідом щодо формування стійкої мотивації діляться науковці О. Пометун, Л. Пироженко (використання у навчанні інтерактивних технологій), Г. Передрій (застосування ігрових форм роботи).

На думку Л. Столяренко: «Мотив – це збудження до діяльності, пов'язане з задоволенням потреби суб'єкта», тобто під мотивом також найчастіше розуміють причину, яка лежить в основі вибору дій і вчинків, сукупності зовнішніх і внутрішніх умов, що викликають активність суб'єкта (Бибрих, 1987).

С. Гончаренко в Українському педагогічному словнику подає визначення: «*Мотив* (франц. motif, від лат. moveo – рухаю) – спонукальна причина дій і вчинків людини (те, що штовхає до дії)» (Гончаренко, 1997, с. 47). «*Мотивація* – система мотивів, або стимулів, яка спонукає людину до конкретних форм діяльності або поведінки. Як мотиви можуть виступати: уявлення й ідеї, почуття й переживання, що виражають матеріальні або духовні потреби людини» (Гончаренко, 1997, с. 216).

Мотивація навчання – це певна система зовнішніх і внутрішніх мотивів навчання, ієрархія та взаємодія яких складається під впливом педагогічних умов, має багаторівневу структуру, рівні сформованості якої можна оцінити за визначеними критеріями та показниками, що показують ставлення суб'єктів навчання до дисципліни, яку вони вивчають, та формування якої здійснюється в кілька послідовних етапів (Арістова, 2015, с. 235)

Отже, всупереч наявності в сучасній науці значної кількості наукових досліджень, присвячених проблемі формування мотивації навчально-пізнавальної діяльності у ВНЗ, це питання все ще залишається одним з актуальних питань педагогіки та педагогічної практики

Протягом усього життя людина сприймає безліч інформації, перероблює та відтворює її. У цьому складному процесі бере участь така підсистема як пам'ять, яка є важливою в структурі психіки людини. Запам'ятовування буває різним за своїм походженням, тому вирізняють такі форми психічного відтворення інформації: образне, емоційне, словесно-логічне. Кожна із зазначених форм має три рівні: перший рівень – короткочасна пам'ять – цей рівень характеризується тим, що інформація запам'ятовується та відтворюється швидко, але не зберігається довго, тобто інформація має досить короткий термін зберігання. Другий рівень – рівень оперативної пам'яті, якому притаманні процеси запам'ятовування, обробки та відтворення, що стають активними лише тоді, коли суб'єкт дійде до кінцевої мети своєї діяльності. Останнім рівнем є довготривала пам'ять, яка містить у собі довготривале запам'ятовування та утримування інформації.

Для досягнення певного рівня знань здобувачів вищої освіти важливе значення має педагогічна майстерність викладача, який передає не тільки знання, а й захоує у свій предмет, намагаючись подати матеріал більш доступно, цікаво,

передаючи власний досвід через лекцію чи практичне заняття. Урізноманітнити й полегшити сприймання матеріалу покликана *освітня мнемотехніка*.

Мнемотехніка (грец. мистецтво запам'ятовування) – система засобів; які полегшують запам'ятовування й збільшують обсяг пам'яті. У її основі лежить процес створення нових асоціацій між об'єктами, що важко запам'ятовуються. Мнемонічні зв'язки підкріплюють запам'ятовування матеріалу, але не компенсують його. (Гончаренко, 1997, с. 212).

Для того, щоб навчання відбувалося легко і не стало тяжким випробування, викладачі застосовують різноманітні техніки. Особливе місце серед дидактичних освітніх прийомів займають мнемотехнічні методики, суть яких полягає в засвоєнні нової інформації через свідоме створення асоціативних зв'язків за допомогою спеціальних методів і прийомів.

Мета мнемотехніки – розвиток пам'яті, мислення, уваги, які цілком впливають на розвиток мовлення дитини. Комплекс різних прийомів мнемотехніки спрямований на те, щоб полегшити запам'ятовування шляхом додаткових асоціацій. На думку вчених (В. Ввізне, О. Громова, Т. Давидова, Г. Соломатіна) за допомогою мнемотехніки відбувається перетворення інформації в образи (слухові, зорові, графічні) і асоціації; забезпечується розвиток пам'яті, інтелекту, уважності й мови у дітей молодшого шкільного віку (Бичева, Кузнецова & Маковой, 2018, с. 87–88)

Дослідники мнемотехніки пропонують свої дієві системи покращення пам'яті (Д. Лапп, Р. Еббінгауз, П. Рамус), але детальних робіт щодо використання мнемоніки у вивченні української мови немає.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – розглянути проблему мотивації навчально-пізнавальної діяльності майбутніх учителів початкових класів на заняттях з української мови засобами мнемотехніки, поділитися досвідом використання мнемічних прийомів при вивченні фонетики.

Результати дослідження. Навчальна мотивація особистості базується на пізнавальній активності, бажанні отримувати знання, на прагненні самовдосконалюватися й самореалізуватися. Для майбутніх учителів початкових класів прагнення до знань мотивується бажанням стати конкурентоспроможним фахівцем зі сформованою *методичною компетентністю*: здатного до інтеграції та реалізації знань, зокрема з української мови, як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти, до використання інноваційних технологій у професійній діяльності. *Комунікативна компетентність* учителя Нової української школи – це здатність демонструвати високий рівень мовних та

мовленнєвих знань, умінь і навичок з української мови у професійній діяльності, досягається шляхом зацікавленості й мотивації навчання.

Завдання викладача української мови у виші – утримати й розвивати мотиваційну складову в навчально-пізнавальній діяльності здобувачів вищої освіти.

Мотиваційний чинник – особистість викладача, який є прикладом для студентів як професіонал, на якого слід рівнятися. Адже в співробітництві у студентів виникає потреба самореалізації й самовдосконалення. Майстерність викладача передається майбутньому учителю за умови: бажання й уміння передати знання, уважного ставлення до студента, розвитку позитивних емоцій студента, доступності змісту навчального матеріалу, створення ситуації успіху (Черняк, 2013, с. 3).

Доречно згадати поради організатора руху «Киберпедагог» BELGIAN EDUCATION COUNCIL А. Позднякової щодо з'ясування таких питань як: що таке нові ролі педагога, яку комбінацію навичок необхідно розвивати викладачу, які м'які навички можуть підвищити якість викладання? Мотивуватиме слухачів на співпрацю при першій зустрічі з викладачем розповідь власної історії шляху вибору або досягнення в професії. Не кожен викладач здатен на креативне бачення, тому організатор дає слушну пораду, допомагає відчувати особистісну родзинку.

Рекомендації щодо впровадження практичних емоційних прийомів, які доцільно використовувати в процесі викладання української мови для інтенсивної пізнавальної діяльності:

- пряме включення доречне тому, що студенти вивчали українську мову в школі, і передбачає конкретику без зайвих відступів;
- використання в ході лекції несподіваної або невідомої інформації;
- обговорення розв'язання проблеми, спираючись на власний досвід;
- співпереживання в процесі роботи, довіра між викладачем та слухачем;
- прохання пояснити, ставлячи питання незгоди або уточнення моменту;
- звернення до аудиторії щодо правильного чи неправильного рішення;
- впровадження новітніх технологій.

Використання освітньої мнемотехніки допоможе змінити підхід до вивчення української мови та методики викладання української мови в початковій школі, оптимізувати процеси сприймання, розуміння і запам'ятовування навчального матеріалу, спрямувати діяльність зі структурування здобутих знань, бо технологія мнемоформул базується на природних процесах пам'яті.

Тема. Звуки та букви українського алфавіту.

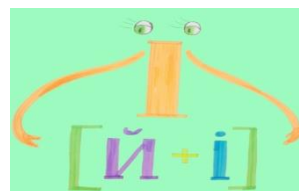
Мета: шляхом застосування мнемонічного прийому *аналогія* вчити слухачів вищої освіти навичкам навчання грамоти, використовуючи (з досвіду роботи психолога, освітнього технолога Г. Чепурного), співвідношення назв букв і вимови звуків, які вони позначають.

Вірш-абетка сприяє легшому запам'ятовуванню алфавіту.

«А» іде і «Бе» за нею,
«Ве» чимдуж спішить до міста.
«Ге» вже в потяг сіла звісно,
«Ґе» чекає на пероні.
«Де» в таксі їде просторім.
«Е» та «Є», «Же», «Зе», «И», «І»
В електричці стріли «Ї».
«Й» та «Ка» повільно йдуть,
Бо «еЛ», «еМ» їх підвезуть.
«еН» авто домчить швиденько –
Всіх чекає мама-ненька.
Не бариться «О» із «Пе»,
«еР», «еС», «Те», «У», «еФ», «Ха», «Це».
«Че» летить у літаку,
«Ша» і «Ща» уже в візку.
М'який знак на самокаті,
«Ю» та «Я» уже у хаті.
Всі приїхали раненько
До Абетки мами-неньки,
Щоб навчити всіх старанно
Свій порядок бездоганний.

При вивченні звуків української мови в початкових класах запропонуємо студентам такий вид роботи, як відгадування загадки (*акровербальний* метод). Відгадка підкріплена опорною схемою букви **Ї** (очі-крапки та сховані два звуки [й], [і]) (з досвіду роботи вчительки Н.В. Андрющенко)

Має два ока,
Ховає два звуки,
Вона пречудова,
Що це за буква?

Наша «Ща» багата буква,
Моє двох синоків-звуків.
«Ш» і «Ч» так поєднались,
В букву «Ща» вони зв'язались.

В опорній схемі відтворено, як два звуки [ш] і [ч] з'єдналися в одну букву **Щ**.

Вивчаючи звуки та букви, пропонуємо студентам ознайомитися з програмою навчання грамоти (1 клас) і скористатися навчально-розвивальним комплексом методичних розробок «Мнемоабетка або секрети алфавіту», запропонованою освітнім технологом Г. Чепурним, у поєднанні зі стандартними методиками навчання, який допоможе учням легко засвоїти абетку в прямому та зворотному порядку, а також швидко й правильно здійснювати звуко-буквений аналіз слів. Майбутні вчителі зможуть поглибити фахову компетентність, знаходячи відповіді на такі питання:

1. Як вивчити назви букв?
2. Як запам'ятати абетку в прямому і зворотному порядку?
3. Як легко показати різницю між буквою та звуком?
4. Як засвоїти звуко-буквений аналіз?
5. Як навчити концентруватися?
6. Як розвинути зв'язне мовлення?

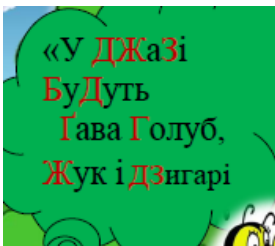

Буква **А** схожа на автобус, мікрофон в автобусі – голосний звук

Тема. Класифікація приголосних звуків за участю голосу та шуму

Мета: через штучні асоціації, які легко відкладаються в пам'яті, шляхом застосування мнемонічних висловів полегшити процес запам'ятовування приголосних звуків за участю голосу та шуму

Дзвінки приголосні звуки

Буде ГоЖе ГедЗю у ДЖаЗі

Глухі приголосні звуки

ЦаП ХоЧе ФіСтаШКи. Так у тварини панські замашки.
Втім, задуми у нього не лихі. Просто він зібрав глухі

уСе Це КаФе «ПТаХ і ЧаШа»

Сонорні приголосні звуки

МіНеРаЛоВий
Ми ВиНиЛи Рій
МаЛий ВоРоН

Тема. Класифікація приголосних звуків за місцем творення.

Мета: через штучні асоціації, які легко відкладаються в пам'яті, шляхом застосування мнемонічних висловів полегшити процес запам'ятовування губних приголосних звуків

Губні звуки

МаВПа БуФ

Бурундучок Приніс Вовкові Маленький Фартушок

Багато Мудреців Пильно Вивчає Філософію
Перед Фортуною Благоговіємо, Віримо, Мріємо

Тема. Класифікація приголосних звуків за звучанням

Мета: через штучні асоціації, які легко відкладаються в пам'яті, шляхом застосування мнемонічних висловів полегшити процес запам'ятовування шиплячих та свистячих приголосних звуків.

Шиплячі звуки

Ще їЖДЖУ

Буква Щ – цікава буква,
При вимові в ній сполука
Відчується ШЧ,
Ось така, мій друже, штука.

Жираф ДЖон Ще Шию ЧеШе

Свистячі звуки

Сце їзДЗу (по - дитячому)
Срібний ДЗвін Звучить ЗвідуСіль

Тема. Наголос.

Мета: засвоїти відомості про наголос (вільний, рухомий) шляхом зашифрованого тексту; вчити здобувачів вищої освіти навичкам шифрування тексту (з досвіду роботи психолога, освітнього технолога Г. Чепурного).

*Наприклад: **Познайомся та розшифруй текст***

«Секрет українського наголосу».

Наголос – це вимова одного зі складів слова з більшою силою голосу який позначається похилою рисочкою (') над даним голосним звуком, н-д: морє .
Від зміни наголосу змінюється **саме значення** слова, н-д: замОк – замОк
Якщо в французькій мові наголос падає на останній склад слова, у польській мові на передостанній, то в українській мові наголос не закріплений за певним складом і тому називається **вільним**.
У всіх словах української мови наголос падає тільки на **голосний** звук.

Тема. Склад слова.

Мета: перевірити вміння слухачів вищої освіти шифрувати текст на прикладі відомостей про склад; володіння методикою використання освітньої мнемотехніки (з досвіду роботи психолога, освітнього технолога Г.Чепурного).

Завдання: Зашифруйте текст

Звуки утворюють склади, а склади - слова.
Склад — це частина слова, яку вимовляють одним поштовком повітря.
Склад може мати тільки голосний звук або поєднання голосного і одного або більше приголосних звуків.
У слові стільки складів, скільки у ньому голосних звуків.

Тема. Звуковий аналіз слів.

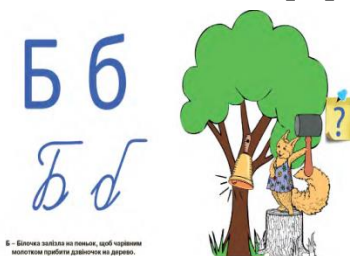
Мета: вчити слухачів вищої освіти робити звуковий аналіз слів, застосовуючи мнемонічні малюнки.

Завдання: *Подайте звуковий аналіз слів, використовуючи малюнки:* мікрофон – голосний звук; дерево – приголосний звук; равлик – глухий звук; дзвіночок – дзвінкий звук; молоток з твердим кінцем – твердий звук; молоток з м'яким кінцем – м'який звук; парні рукавички – парні звуки; навушники – один звук, але дві букви; бджілка або дзига між предметами – два звуки.

Завдання: Підбери слова, у яких звук, позначений буквою **Б**, відповідає характеристиці за поданим мнемомалюнком (дерево – приголосний, дзвіночок – дзвінкий, молоток з м'яким кінцем – пом'якшений).

Відповідь: Білочка [б']

Завдання: Підбери слова, у яких звук відповідає характеристиці за поданим мнемомалюнком (дерево – приголосний, дзвіночок – дзвінкий або сонорний, молоток з м'яким кінцем – пом'якшений).

Відповідь: Білочка. Бегемот. Вітер. Місяць

Варіанти завдань: Відгадай звук за певною характеристикою: приголосний, глухий, твердий, губний, губо-губний, проривний. Намалювати мнемомалюнок. **Відповідь:** [п]

Для використання мнемотехніки не потрібно перебудовувати змінювати програму, стиль роботи. Досить подивитися на навчання під іншим кутом і знайомити здобувачів вищої освіти з новими методами обробки інформації.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Мотивація є обов'язковим компонентом будь-якої діяльності, зокрема

фактором успішності навчально-пізнавальної діяльності, формування якої є актуальним. Сформованість мотивів навчання у студентів на заняттях з української мови у виші – запорука успішного фахівця Нової української школи, який розуміє, що зміст мотивації учнів початкових класів – це навчатися вчитися, тобто засвоювати знання і вміння для ефективного використання протягом життя. Однією з важливих умов підвищення мотивації є емоційність викладання матеріалу, що вимагає від викладача використання прийомів формування позитивних емоцій, збереження здоров'я та підвищення працездатності.

Отже, від уміння викладача володіти прийомами мотивації, від ефективності використання викладачем нових освітніх технологій, зокрема мнемотехніки, залежить формування особистості, як активного учасника навчального процесу. Оскільки наразі немає ґрунтовних теоретичних досліджень щодо систематизації мнемонічних прийомів для вивчення фонетичних явищ української мови, у нашій статті розглядаються деякі аспекти використання освітньої мнемотехніки з метою підвищення мотивації навчально-пізнавальної діяльності майбутніх учителів початкових класів.

Переваги використання мнемотехніки на заняттях з української мови:

- здобувачі вищої освіти не лише засвоюють знання фонетики, але й, опираючись на аналіз та синтез, вчаться застосовувати їх на практиці ;
- підвищується мотивація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів, захопленість предметом;
- вирішується проблема ефективного засвоєння важкої інформації;
- майбутні вчителі знаходяться в пошуку зв'язку нових та вже отриманих знань;
- за допомогою мнемотехнічних засобів студенти формують власні ідеї, вчаться співпрацювати;
- запам'ятовування і засвоєння інформації стає необтяжливим;
- мнемонічні прийоми ефективні щодо формування фахових компетентностей майбутнього вчителя початкових класів.

Перспективи подальших досліджень. Дане дослідження не претендує на повноту висновків. Однак, дає змогу звернути увагу викладачів та студентів на ефективність використання мнемотехнічних засобів засвоєння важкої інформації не тільки при вивченні фонетики, а й методики навчання фонетики. Надалі дослідження будуть спрямовані на професійну компетентність майбутніх учителів початкових класів, визначення їх рівня мотивації навчально-пізнавальної діяльності під час вивчення розділу «Морфологія» засобами мнемотехніки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арістова, Н. О. (2015). *Формування мотивації вивчення іноземної мови у студентів вищих навчальних закладів*. Київ: ТОВ «ГЛІФМЕДІЯ».
2. Бибрих, Р. Р. (1987). Особенности мотивации и целеобразования в учебной деятельности студентов младших курсов. *Вестник МГУ. «Психология»*, (2), 12–16.
3. Бичева, И. Б. & Кузнецова, А. И. & Маковой, Е. А. (2018). Мнемотехника как современная технология речевого развития детей дошкольного возраста. *Проблемы современного педагогического образования*, 6 (59), 87–88.
4. Гончаренко, С. У. (1997). *Український педагогічний словник*. Київ: Либідь
5. Летина, Г. А. (2012). Способы повышения мотивации обучающихся к овладению иностранным языком. *Слово. Предложение. Текст: анализ языковой культуры*. с.1–4.
6. Паламарчук, В. Ф. & Барановська, О. В. (2018). Педагогічні технології навчання в умовах нової української школи: вектор розвитку. *Український педагогічний журнал*, 3, 60–66.
7. Тизьо, А. (2015). Проблеми формування основ мнемотехніки у сучасній початковій школі. *Магістерський науковий вісник*, 23, 151–156.
8. Чепурний, Г. А. (2017). *Мнемотехніка: технологія ефективного засвоєння інформації в умовах сучасної освіти: навчально-методичний посібник*. Тернопіль: Мандрівець.
9. Черняк, Н. О. (2013) Формування мотивації студентів до навчання у ВНЗ. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*, 38 – 39. Узято з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pipo_2013_38-39_63.

MOTIVATION OF LEARNING ACTIVITIES OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS IN STUDYING THE “PHONETICS” SECTION BY MNEMOTECHNICS

Lyubov Pashko

Candidate of Philology, Associate Professor,
Primary Education Theory and Practice Department
SHEI “Donbas State Pedagogical University”
Sloviansk, Ukraine

ORCID ID 0000-0003-0157-9950

pashkolv35@gmail.com

Abstract. The article is devoted to the issues of motivation of educational and cognitive activity of future primary school teachers in the study of the section “Phonetics” by means of mnemonics. The article analyzes the current state and development of pedagogical research on the problem of forming the motivation of educational and cognitive activities; the essence of the concepts of "motivation" and "learning motivation" is clarified. It has been proven that motivation is a factor in improving academic performance, is a mandatory component of any activity, including learning. The success of educational and cognitive activities of future primary school teachers depends on the direction and level of formation of educational motivation.

The problem of modern methods of teaching the Ukrainian language is to find ways that would help in a short time to intensify the activities of future primary school teachers to master the language material, the formation and improvement of language skills, ie the formation of speech competence.

The use of mnemonic techniques and methods is relevant in terms of cognitive activity and in terms of improving learning outcomes. Their advantage is in the conscious assimilation of the studied material, in the growth of learning motivation and knowledge acquisition.

Based on the analysis of methodological literature and own practical experience, the conditions under which the use of mnemonics is most effective are identified, the basic techniques are illustrated, recommendations for the implementation of practical emotional techniques are formulated, which should be used for intensive cognitive activity in teaching modern Ukrainian and phonetics problems.

This study does not claim to be complete. However, it allows focusing the attention of teachers and students on the effectiveness of the use of mnemonic means of learning difficult information not only in the study of phonetics, but also methods of teaching phonetics. In the future, research will be aimed at determining the level of motivation of educational and cognitive activities of students while studying the section "Morphology" in Ukrainian language classes, their professional orientation.

Key words: motive; motivation; educational activity; mnemonics; educational mnemonics; phonetics; mnemonic techniques; latest technologies; mnemonic drawings.

REFERENCES

1. Aristova, N. O. (2015). *Formuvannia motyvatsii vvychennia inozemnoi movy u studentiv vyshchikh navchalnykh zakladiv [Formation of motivation to learn a foreign language in students of higher educational institutions]*. Kyiv: TOV «HLIFMEDIa». [in Ukrainian].
2. Bibrih, R. R. (1987). Osobennosti motivatsii i celeobrazovaniya v uchebnoj dejatel'nostistudentov mladshih kursov [Features of motivation and goal-setting in the educational activities of junior students]. *Vestnik MGU. «Psihologija»*, 2, 12–16. [in Russian].
3. Bicheva, I. B. & Kuznecova, A. I. & Makovej, E. A. (2018). Mnemotekhnika kak sovremennaja tehnologija rechovogo razvitija detej doskol'nogo vozrasta [Mnemonics as a modern technology of material development of preschool children]. *Problemy sovremennogo pedagogicheskogo obrazovaniya*, 6(59), 87–88. [in Russian].
4. Honcharenko, S. U. (1997). *Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk [Ukrainian pedagogical dictionary]*. Kyiv: Lybid. [in Ukrainian].
5. Letina, G. A. (2012). Sposoby povysheniya motivatsii obuchajushhihsja k ovladeniju inostrannym jazikom [Ways to increase the motivation of students to master a foreign language]. *Slovo. Predlozhenie. Tekst: analiz jazykovoju kul'tury*, 1–4 [in Russian].
6. Palamarchuk, V. F., & Baranovska, O. V. (2018). Pedahohichni tekhnolohii navchannia v umovakh novoi ukrainskoi shkoly: vektor rozvytku [Pedagogical technologies of teaching in the conditions of the new Ukrainian school: vector of development]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*, 3, 60–66. [in Ukrainian].
7. Tyzo, A. (2015). Problemy formuvannia osnov mnemotekhniki u suchasni pochatkovii shkoli [Problems of forming the foundations of mnemonics in modern primary school]. *Mahisterskyi naukovyi visnyk*, 23, 151–156. [in Ukrainian].
8. Chepurnyi, H. A. (2017). *Mnemotekhnika: tekhnolohiia efektyvnoho zasvoiennia informatsii v umovakh suchasnoi osvity [Problems of forming the foundations of mnemonics in modern primary school]*. Ternopil: Mandrivets. [in Ukrainian].
9. Cherniak, N. O. (2013). Formuvannia motyvatsii studentiv do navchannia u VNZ [Formation of students' motivation to study at the university]. *Problemy inzhenerno-pedahohichnoi osvity*, 38-39. URL http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pipo_2013_38-39_63. [in Ukrainian].

Матеріали надійшли до редакції 13.04.2022 р.